حقوقُ الرِّجال

یعنی

د خاوند حقوق

شیخ العرب والعجم عارف باللہ مجدد زمانہ حضرت مولانا شاہ حکیم محمد اختر صاحب رحمۃ اللہ علیہ

ادارہ تالیفات اختریہ

www.hazratmeersahib.com

www.facebook.com/Ezatullah.sultanzai

حقوقُ الرّجال

یعنی

دخاوند حقوق

شیخ العرب والعجم عارف باللہ
حضرت اقدس مولانا شاہ حکیم محمد اختر صاحب رحمۃ اللہ علیہ

ادارۂ تالیفاتِ اختریہ
www.hazratmeersahib.com

www.facebook.com/Ezatullah.sultanzai

بسم الله الرحمن الرحيم

دکتاب ځانګړني :

دکتاب نوم حقوق الرجال یعنی دخاوند حقوق

لیکوال حضرت مولانا شاه حکیم محمد اختر رح

ژبه پښتو

سکن کوونکي: عزت الله سلطانزي

پر لیکه کوونکي عزت الله سلطانزي

تاسي کولي شي ددې کتاب نوي چمتو شوي متن PDF په بڼه زمونږ له لاندینۍ پتو څخه تر لاسه کړۍ

واټس اپ ، تلیګرام او ټلیفون لاندینۍ شمیرې سره اړیکه ونیسئ

0093706912702

اویا هم لاندې بریښنالیك او فیسبوك پاڼې سره اړیکه ونیسئ

Esultanzai@hotmail.com

azatullahsultanzai@gmail.com

www.facebook.com/Ezatullah.sultanzai

یادونه : ګرانو لوستونکو که تاسی د کوم کتاب سافټ لري مهرباني وکړي زمونږ بریښنالیک ته یي را واستوۍ مونږ به یي په ټولنیزو شبکو او ویبپاڼو کي نشرکړو .

دخاوند حقوق

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ وَکَفٰی وَسَلَامٌ عَلٰی عِبَادِہِ الَّذِیۡنَ اصۡطَفٰی اَمَّا بَعۡدُ۔ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ
مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ۔ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ۔ تَبٰرَکَ الَّذِیۡ بِیَدِہِ
الۡمُلۡکُ وَھُوَ عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ قَدِیۡرُ ۔ نِ الَّذِیۡ خَلَقَ الۡمَوۡتَ وَالۡحَیٰوۃَ لِیَبۡلُوَکُمۡ
اَیُّکُمۡ اَحۡسَنُ عَمَلًا ؕ وَھُوَ الۡعَزِیۡزُ الۡغَفُوۡرُ ۔

محترم اوریدونکو،زما خوندو او مندو!﴿ښځو په پرده کې بیان اوریدی﴾ حق تعالیٰ قرآن پاک زمونږ دهدایت دپاره نازل کړی دی (په دې خاطر) چې هر سړی خپل ژوند دخدای پر مرضی باندی تیر کړی. الله پاک دقرآن شریف د نویشتمی سیپارې په سورتِ مُلک کې ارشاد فرمائی چې دغه دنیا د امتحان ځای دی او حق تعالیٰ مونږ دنیا ته د امتحان دپاره راليږلی یو، د عیش دپاره یې نه یو را لیږلی لهٰذا د نفس او شیطان پر لار تلل او خپل رب خوابدی کول او بیا په قبر کی ځان په عذاب اخته کول نادانی او بې عقلی ده.

ژوند د تیرولو طریقه د ښوولو حق څوک لری

په دنیا کی هیڅوک دغه حق نه لری چې مونږ ته د ژوند د تیرولو طریقه را وښووی، نه امریکا، نه افریقه، نه روس، نه جاپان هیڅوک دغه حق نه لری چې مونږ ته د ژوند طریقه را وښووی، ژوند د تیرولو طریقه د ښوولو حق صرف حق تعالیٰ لری او حق تعالیٰ ونبی علیه السلام ته دغه حق ورکړې دی چې مونږ ته ژوند د تیرولو طریقه راوښووی،

دخپل رب پر رضا باندی په تک سره موږ په دنیا او آخرت کی پر آرامه اوسیدای سو، په دې خاطر چې حق تعالیٰ زموږ خالق او مالک دی، که یو څوک خپل مالک خوابدی کړی نو ټوله دنیا هغه ته آرام نسی ورکولای او مالک هم داسی طاقتور مالک دی چې تر هغه طاقتور بل هیڅوک نسته. ډیرو ښځو سینما، وی سی آر، غزلی اوریدل، بې حیا دباندی راوتل او دخدای په نافرمانی کی ژوند تیرول شروع کړی لاکن کله چې دخدای غضب پر نازل سو او د وینو فشار، کینسر، په پښتورګو کی ډبری او په داسی نورو خطرناکو ناجوړیانو کی اخته سولې نو دهغو ټوله عیش او حسن په خاورو کډ سو.

اوس دداعه هفتې خبره ده چې دلته په جنوبی افریقه کی زما د یو دوست اوولس کلنه لور د موټر په ټکر کی سره سوله، تر اوسه یې واده هم نه وو سوی. په دې خاطر نر وی که ښځه هر وخت باید دعه فکر وکړی چې معلومه نه ده حق تعالیٰ مو څه وخت وغواړی او حساب و کتاب مو شروع سی چې راته ووایه تا ژوند څنګه تیر کړی؟.

زما خوندو او میندو! دا دحق تعالیٰ انعام دی چې څوک دخدای پر لاره ولاړ سی هغه نر وی که ښځه **فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً** نو حق تعالیٰ به هغه ته دلطف او خونده ډک ژوند ورکړی او ډیر د آرام او قرار ژوند به ورکړې او کوم نر چې دخدای نافرمانی وکړی هغه هیڅکله پر آرامه نسی اوسیدای همدعه رنګه کومه ښځه چې دخدای دمرضی پر خلاف بې پرده وګرځی، لمونځ ونه کړی، خاوند په عذاب کړی، دخدای هر رنګه نافرمانی چې وکړی نو دهغې ژوند به ناآرامه وی، هغه هیڅکله نسی پر آرامه کیدای او چې کوم وخت مرګ ورته راسی نو دګناوو ټوله خوندونه به یې ختم سی.

حضرت مولانا اشرف علی تهانوی رحمة الله علیه به فرمایله چی کوم نر او کومه ښځه خپل اصلاح وغواړی نو هغه دی هره ورځ دغه مراقبه(فکر) وکړی چی زه مړ سوم او ماته غسل راکول کیږی بیا بې په کفن کی ونیچلم او په قبر کی یې ښخ کړم او څو منه خاوری یې راباندی واچولې،

د زړه د سختی او غفلت علاج

مولانا اشرف علی تهانوی رحمة الله علیه چا چی بهشتی زیور کتاب لیکلی دی، ډیر لوی عالم دی، هغه فرمایی چی دچا زړه سخت سوی وی او دخدای د یاد پر ځای دګناوو د تقاضو څخه په عذاب وی یعنی په زړه کی یې سختی راغلې وی چی په عربی قساوه ورته وایی نو دداسی زړه د اصلاح دپاره په حدیث شریف کی یوه نسخه بیان سوې ده.

حضرت عایشه رضی الله عنها چی زموږ مور ده دنبی علیه السلام ښځه او د ابُو بکرصدیق رضی الله عنه لور ده، هغې ته یوې ښځی وویل چی اې زموږ مور نن سبا زما زړه په لمانځه کی او د قرآن شریف په ویلو کی نه لګیږی، زړه می سخت سوی دی څه وکم؟ اُمّ المُؤمنین حضرت عایشه رضی الله عنها ورته وفرمایل چی ته یو کار وکه، هره ورځ مرګ یادوه چی مړه سوم، اهل و عیال، ښه ښه کالی، ښایسته کور ټوله راڅخه پاته سول، څو شپې وروسته هغه ښځه راغلله او ورته وې ویل چی اې زموږ مور حضرت عایشه رضی الله عنها حق تعالی دی تاته خیر درکړی زما زړه دخدای سره ولګیدی، د زړه سختی می لیری سول، اوس لمونځ هم خوند راکوی او د قرآن شریف ویل هم خوند راکوی.

ددې حدیث په رڼا کې حضرت تهانوی رحمة الله علیه فرمائي دچا زړه چې سخت سوې وی، گناوی نه ختمي پاتیږي، دخدای بیره نه ورمعلومیږي، دگناوو په تقاضو سره د لیونیانو په شان دگناوو وطرف ته ورځغلي او هغه ته دخپل بندگی هم احساس نه وی چې زه دچا بنده یم او زما یو مالک هم سته که یا، دداسې سخت زړه خاوندانو دپاره یې عجبه علاج وفرمایلی کوم چې سل فیصده انشاءالله گټمند دی.

نن وی که بنځه هر څوک چې دغه علاج وکی دهغه زړه به نرم سی، دخدای سره به یې زړه ولگیږي او د نفس او شیطان څخه به لیرې سی، هغه کوم علاج دی؟ (هغه علاج دغه دی چې) هره ورځ چې بیدیږې نو پنځه دقیقې دغه فکر وکه چې حق تعالیٰ زه وغوښتم او مرگ راته راغلی، زما نفس وختی، اوس غسل راکوی، دغسل وروسته کفن راکوی، بیا مې خلک قبرستان ته وړی، زما مور او پلار، بنځه او کوچنیان، کاروبار، بنې غالی، ښه کالی او زر تولہ راڅخه پاته سول، زې یوړم او په قبر کې یې بنخ کړم او څو منه خاورې یې را باندې واچولې او ټول راڅخه ولاړه، زما کوأکې داسې حال دی.

شکریہ اے قبر تک پہنچانے والو شکریہ

اب اکیلے ہی چلے جائیں گے اس منزل سے ہم

ترجمه: ډیره مننه اې تر قبره پوری را رسونکو ډیره مننه، اوس به زه یوازې ددې ځایه څخه ولاړسم

او دا مری که نر وی او که بنځه په حقیقت کې دا شعر وایي

ددې حدیث په رڼا کې حضرت تهانوی رحمة الله علیه فرمائي دچا زړه چې سخت سوی وی، ګناوی نه ځنی پاتیږی، دخدای بیره نه ورمعلومیږی، دګناوو په تقاضو سره د لیونیانو په شان دګناوو وطرف ته ورځغلی او هغه ته دخپل بندګی هم احساس نه وی چې زه دچا بنده یم او زما یو مالک هم سته که یا، دداسی سخت زړه خاوندانو دپاره یې عجبه علاج وفرمایلی کوم چې سل فیصده انشاءالله ګټمند دی.

نر وی که ښځه هر څوک چې دغه علاج وکی دهغه زړه به نرم سی، دخدای سره به یې زړه ولګیږی او د نفس او شیطان څخه به لیری سی، هغه کوم علاج دی؟ (هغه علاج دغه دی چې) هره ورځ چې بیدیږې نو پنځه دقیقې دغه فکر وکه چې حق تعالیٰ زه وغوښتم او مرګ راته راغلی، زما نفس وختی، اُوس غسل راکوی، دغسل وروسته کفن راکوی، بیا می خلګ قبرستان ته وړی، زما مور او پلار، ښځه او کوچنیان، کاروبار، ښې غالی، ښه کالی او زر تولہ راڅخه پاته سول، زې یوړم او په قبر کې یې ښخ کړم او خو منه خاوری یې را باندی واچولې او تول راڅخه ولاړه، زما ګوګې داسی حال دی

شکریہ اے قبر تک پہنچانے والو شکریہ

اب اکیلے ہی چلے جائیں گے اس منزل سے ہم

ترجمه: ډیره مننه اې تر قبره پوری را رسونکو ډیره مننه، اُوس به زه یوازی ددې ځایه څخه ولاړسم

او دا مری که نر وی او که ښځه په حقیقت کی دا شعر وایی.

دباکے قبر میں سب چل دیئے دعا نہ سلام
ذرا سی دیر میں کیا ہو گیا زمانے کو

ترجمه: په قبر کې یې ښخ کړم تول راغخه ولاړل نه دعا او نه یې سلام وکړی، په دا لږ وخت کې څه وسول په زمانې

فکر وکه چې هیڅوک زما سره قبر ته نه راغله، ټولو پریښوولم، نه مور په کار راغله نه پلار، نه خاوند په کار راغلی نه کوچنیان، په قبر کې یوازې پرته یم، اوس په قبر کې سوالونه راغخه کیږی چې ستا رب څوک دی؟ بیا فکر وکه چې دقیامت ورځ راغلل، دحق تعالیٰ وړاندې مونږ ټوله حاضری ور کوو او حق تعالیٰ پوښتنه راغخه کوی چې ای ښځې تا خپله ځوانی چیری مصرف کړل؟ خپلی سترګی دی کوم ځای مصرف کړې؟ لمونځ دی کاوه که یا؟ روژه دی نیول که یا؟ دنامحرمه او بیګانه خلکو څخه دی پرده کول که یا؟ که مې عملونه صحیح وه نو جنت به راته حاصل سی او که مې عملونه خراب وه نو ملایکی به مې دوزخ ته ور وغورځوی، ټوله عیش به مې دېږی تر لاری ووځی.

دغه دنیا د امتحان ځای دی، مونږ دلته دیو څو شپو دپاره راغلی یو، دخدای دپاره مونږ هم باید پر خپل ځان باندی رحم وکړو او تاسی هم پر ځان باندی رحم وکړی. دیو څو شپو دګناوو خوند ته مه ګوری، دهمیشه ژوند ته وګوری چې په آخرت کې یې حق تعالیٰ وټولو ته ورکوی، حق تعالیٰ دی مونږ ټوله دجنت پر لاره روان کړی.

ما عرض درته کوی چې هره ورځ د اصلاح دپاره قبرستان یادوی چې د اوولسو کالو انجلی دچا چې تر اوسه واده هم نه وو سوی

د موټر په ټکر کې مړه سوله، داسې ځونه ځوانانې انجونې په قبر کې پرتې دي لهٰذا دغه فکر مه کوئ چې موږ سپین سري سو بیا به موږ دخدای دوستانې کیږو او جنت به ګټو، داسې فکر صرف بې عقلي ده په دې خاطر چې حق تعالیٰ په کوچنیوالي هم چاته مرګ ورکوی او په ځوانی هم چاته مرګ ورکوی او چې هر څوک هر وخت وغواړی هغه ځان ته وبولی.

په طبیه کالج(فاکولته) اِله آباد(هندوستان) کې چې ما سبق ویلی نو زما یو اته لس کلنه اندیوال وو چې زما سره طبیه کالج ته تلی، یوه ورځ یودم ناجوړه سو او وفات سو، زه په روخستی کې کلی ته تللی وم چې بیرته راغلم نو دهغه کور ته ورغلم، دروازه می ور وټکول، مور یې راووتله، ما ورته وویل چې زما هم جماعت، زما دوست چیری دی؟ هغې راته وویل چې هغه خو په قبرستان کې پروت دی نو د ژوند هیڅ باور نسته.

په مکه شریفه کې صولتیه مدرسه ده، دهغې مدرسې دمُهتمم سکه ورور، دپنځه څلویښتو کالو وو، چای یې چیښلې، هیڅ ناجوړی یې نه در لودل، هیڅ وخت د زړه حمله نه وه پر راغلې، روغ جوړ سړی وو، یو غوړپ چای یې وچیښلې پیاله یې د لاسه ولویدل او وفات سو. په دې خاطر هر وخت مرګ خپل مخته ونیسی. په داغه خاطر زموږ بزرګانو عمری زموږ دهدایت دپاره دغه شعر وایه

نہ جانے بُلالے پیا کس گھڑی
تو رہ جائے تکتی کھڑی کی کھڑی

ترجمه: معلومه نه ده رب دی څه وخت وغواړی او ته حیران پاته سې

ژوند څه وخت او پر چا قربان کړو؟

معلومه نه ده حق تعالیٰ مو څه وخت وغواړی، دهیچا ضمانت نسته چې مور به دونه شپې ژوندی یو نو بیا دغه فکر کول چې مور سپین ږیری سو یا سپین سری سو بیا مور بنه حج او عبادت کوو لاکن زما خوندو او مندو چې کله تاسی غوښې په چا را غواړی نو څه وایاست چې د بوډا وزګړی غوښې راوړه؟ او که داسې وایاست چې دځوان وزګړی غوښې راوړه؟ زما خبره بنه په فکر سره واوری، راته ووایاست چې د ژوند کومه حصه بنه ده ځوانی که سپین ږیروالی؟ دژوند کومه زمانه بنه وی؟ د ځوانی زمانه تر ټولو بنه ده، نو الله او رسول ته کومه تحفه ورکوې؟ دځوانی تحفه او که دسپین ږیروالی؟ شرم باید وکړل سی او توبه باید وکښل سی چې د الله او رسول دپاره مو څه فکر کړی دی چې سپین ږیری سو، یوولس نمبره عینکی مو پر سترګو سی، ملا مو کږه سی، څوک انا سی، څوک نیکه سی هغه وخت په پیری کی مو دخدای د یاد فکر کړی دی، ډیره دناشکری خبره ده، خدای مور او تاسی ته ځوانی را کړې ده، پر خدای یې باید قربان کړو.

دچا په حسن مه خطاوزه، دحسن پرستی څخه توبه وکاره، دغه فانی شیان دی. تاسی وګوری چې کومه انجلی د شپاړس کالو ده یو وخت به انا سی، یوولس نمبره عینکی به یې پر سترګو سی، په خوله کی به یې غاښونه هم نه وی، کږه کږه به ګیږی، د هلکوانو همدغه رنګه حال دی، نن چې د شپاړسو او اته لسو کالو بنه ایسی یو څو شپې وروسته به یې بارخوګان وزړیږی، غاښونه به یې ووځی، وریښتان به یې سپین سی او یوولس نمبره عینکی به یې پر سترګو سی او سپین ږیری به سی. پر دې باندی زما شعر دی

کمر جھک کے مثل کمانی ہوئی
کوئی نانا ہوا، کوئی نانی ہوئی

ترجمه: ملا یې کږه په مثل دکمانی سوله، څوک انا سوله څوک نیکه

لهٰذا پر ظاهری حسن باندی مه کیږی، خپل رب یاد کړی، په قبر کی چې کوم وخت پر سړی عذاب شروع سی نو دکناوو ټوله خوندونه به یې تر پزی راتوی سی، پر لګیدلی څراغ باندی یا پر تود تبخی باندی ته ګوته کښیږده نو به (ددوږخ اور) در معلوم سی، ډیره دبې فکری خبره ده چې موږ دقبر دعذاب څخه ونه بیریږو، که څه هم (دقبر دعذاب) خبر را کونکی نبی علیه السلام صادق او امین دی، دچا دصداقت شهادت چې دښمنانو هم ورکوی، په دې خاطر دخدای محبوب رسول چې څه وفرمایل پر هغه باندی ایمان راوړی.او پر هغه باندی یقین وکړی. (ددې مثال لاندی واوری)

دمعراج په قصه دسر خلاصیدو دپاره یو مثال

لکه یو ماهی چې ددریاب دباندی دغه ووینی چې ښکاریان زموږ دښکار دپاره راغلی دی، دهغو سره جال هم سته او چاقو او چاړه هم ورسره دی، کوم ماهی چې دغه ولیدل هغه بیرته راغلی او په اوبو کی یې ونورو ماهیانو ته وویل چې ګوری ددریاب دباندی ښکاریان راغلی دی، لږ هوښیار اوسی، ستاسی دنیولو دپاره دهغو سره جال هم سته او ستاسی غذا هم ورسره سته، چاړه او چاقو هم ورسره سته، که تاسی دهغو په جال کی راغلاست یا ستاسی دنیولو دپاره چې کومه غذا ده هغه مو وخوړل نو تاسی به ونیسی، بیا به تاسی په چاقو ټوټه ټوټه کړی،

بیا به غوړی تاوده کړی تاسې به پکښې پاخه کړی او (دښکاریانو) دوه دیرش(۳۲) غابښونه به ستاسې یوه یوه ټوټه وخوری او ستاسې هډوکی به پیشیانې او سپیان وخوری، نورو ماهیانو سره وویل چې دغه ماهي موږ خطاباسي، دښکاریانو غذا وخوری او عیش کوی، دلته نه جال رامعلومیږی نه چاړه او نه چاقو، نه ښکاریان سته او نه اور سته.

ماهیان بې فکره سول او په داغه بې فکری کې یې هغه غذا هم وخوړله کوم چې ښکاریانو دماهیانو دنیولو دپاره اوبو ته ورغورځولې وه، ماهیان چې ښکاریانو ونیول او دباندی یې را وایستل بیا دهغو زړه ته ولویدل چې هغه ماهي خو صحیح ویل، ښکاریانو دغه ماهیان ټوټه ټوټه کړل، بیا یې په غوړو کې کباب کړل او پاخه یې کړل بیا هغو په دوه دیرش غابښو وخوړل، ددې وروسته سپیانو او پیشیانو یې هډوکی هم وخوړل، اُوس ورمعلوم سول چې هغه ماهي خو صحیح ویل لاکن اُوس هیڅ فایده نه لری، بې له لیدو که یې خبره منلې وای نو دغه ورځ به یې نه وای لیدلې لهٰذا چاچې دهغه ماهي خبره ومنله هغه وساتل سول.

(همدغه رنګه) نبی علیه السلام دمعراج په شپه آسمانو ته ولاړی آخرت یې ولیدی، دوږخ او جنت یې ولیدی، دحق تعالیٰ دیدار یې وکړی او دحق تعالیٰ سره یې خبری وکړې، کافرانو به هم ویل چې محمد صلی الله علیه وسلم ډیر رشتیاګویه او ډیر امانت داره دی. لهٰذا دنبی علیه السلام خبره ومنی، دنبی علیه اسلام خبره نه منل ځان بربادول دی.

دسورتِ مُلک دکوم آیت تلاوت چې ما وکړی اُوس دهغه تفسیر درته کوم، الله تعالیٰ فرمايي **تَبَارَكَ الَّذِىْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ** ډیر بابرکته او

ډیر لوی دی هغه (ذات) کوم چې دسلطنت او ملک حقیقی مالک دی
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ او پر هر شی باندی دهغه قدرت دی، کوم مسکین
چې وغواړی هغه پیسه داره کولای سی او کوم مالداره چې وغواړی هغه
مسکین کولای سی، روغ سړی په فالج سړ کمزوره کولای سی او
دعزت خاوند رسوا کولای سی الله تعالیٰ داسی قدرت لری چې سړی
دشپې روغ بیده سی سهار یې په پښتورګو کی ډبری پیدا سی یا
دوینی کینسر سی، دخدای په قبضه کی ټول شیان دی.

مرګ د ژوند ترمخه دبیانولو سبب

مخته حق تعالیٰ فرمایي اَلَّذِیْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَیٰوةَ چا چې ژوند او
مرګ پیدا کړی دی، دلته حق تعالیٰ مرګ تر مخه بیان کړی، زموږ پیر
شاه عبدالغنی رحمة الله علیه په اکابر اولیاوو کی شمارل کیدی، هغه
زما استاد هم دی، هغه زما څخه پوښتنه وکړله چې سړی ته مرګ اول
راځی او که ژوند اول ورکول کیږی؟ دغه سوال سړی ته ورپیدا کیږی
که یا چې ژوند نسته نو مرګ څنګه راځی؟ لاکن الله تعالیٰ مرګ دژوند
ترمخه بیان کړی چې ګوری په خپل ژوند کی مرګ په یاد ونیسی کنې
د پردیس(یعنی دنیا) په ښایست کی به ورک سی او د آخرت وطن به
برباد کړی. نن چې څوک خپل مرګ په یاد نیسی(هغه نر وی که ښځه)
نو دهغو ژوند د اولیاوو ژوند سی او هغه نر هم دخدای دوست سی او
هغه ښځه هم دخدای دوسته سی. رابعه بصریه دغه ښځه څونه لو
دخدای دوسته وه، ډیری ښځې هم دخدای دوستانی تیری سوی دی
بلکې دبعضو بزرګی تر نارینه وو هم ډیره سوې ده.

یو دخدای دوست یوه مینځه رانیوله، مینځی یې دشپې پر تهجد شروع وکړه، هغې وخدای ته دعا کوله چې اې خدایه! ستا چې زما سره کوم محبت دی دهغه محبت په صدقه زما دعا راقبوله کړې، په دا حال کې هغه بزرگ هم را ویښ سو، هغه دمینځې دعا واوریدل، هغه دمینځې څخه پوښتنه وکړل چې اې ښځې! تاته څنګه درمعلوم سول چې حق تعالیٰ ستا سره محبت کوی؟ ستا سره ددې دعوې څه دلیل دی؟ مینځې ورته وویل چې دلیل یې دغه دی چې زما رب په ما اودس تازه کړی او په خپل دربار کې یې په لمانځه کې ودرولم، هم داغه دلیل دی دحق تعالیٰ دمحبت چې ته پر چارپایۍ پروت یې او حق تعالیٰ ماته توفیق راکړی چې ما اودس تازه کړی او دحق تعالیٰ ومخته ولاړه یم او تهجد کوم. په داغه خاطر حق تعالیٰ وفرمایل چې **خَلَقَ الْمَوْتَ** الله تعالیٰ مرګ پیدا کړی دی **وَالْحَیٰوةَ** او ژوند یې پیدا کړی دی.

زموږ پیر وفرمایل چې په دې آیت کې زبرذسته نصیحت دی چې (اې خلکو) تول ژوند مرګ هیر نه کړی. دسورتِ مُلک په دغه آیت مبارک کې حق تعالیٰ فرمایي چې ما مرګ پیدا کړی دی او ژوند می هم پیدا کړی دی، که څه هم اول ژوند ورکول کیږی په دې خاطر عقلاً اول ژوند باید نازل سوی وای چې زه ژوند ورکوم بیا مرګ ورکوم لاکن الله تعالیٰ مرګ اول بیان کړی، عُلماء کرام ددې په تفسیر کې فرمایي چې حق تعالیٰ مرګ اول په دې خاطر بیان کړی چې کوم خلک مرګ هیر کړی دهغو ژوند به تر حیوانانو بدتره سی، څوک چې د آخرت تیاری ونه کړئ هغه به دلیونیانو په شان دکناوو وخوا ته، په سینما، وی سی آر، لڅ فلمو، راډیو او خدای خبر نن سبا څنګه خرافات دی په هغو کې به اخته سی. په دې خاطر الله تعالیٰ پر خپلو بندګانو

باندی احسان وکړی چی مرګ یې اول بیان کړی په خاطر ددې چی زما بندګان په ژوند کی مرګ په یاد نیسی که یا، آخرت په یاد ساتی که یا، کوم (سړی چی په) ژوند کی مرګ په یاد نیسی هغه دخدای دوست سی او څوک چی مرګ هیر کړی دهغه ژوند دشیطان ژوند سی. چاته چی دګناوو څخه دځان ساتلو توفیق نه وی حاصل او دهغه زړه په عبادت کی نه لګیږی او هغه ګناوی نه پریږدی او دخدای عبادت نه کوی نو پوه سه چی هغه دخدای څخه ډیر لیری دی، فکر وکی. اول په نفس په زور عبادت وکه، په زور ګناوی په پریږده، نفس (دشریعت) غلام که بیا خدای دخپل عبادت خوند خپله درکوی.

دخدای په یاد کی د زړه لګولو طریقه

زما خوندو او مندو! دخدای په یاد کی اول زړه په زور ولګوی، په زور ځان ته دخدای دذکر عادت ور واچوی، وروسته به مو عادت سی، بیا نه درڅخه پاتیږی لکه څنګه چی دسیګریټو او د تمباکو عادت نه پاتیږی، چاچی تمباکو نه یې خوړلی په هغه یې وخوره نو هغه به دستی استفراق ووهی لاکن دکومو خلکو چی دسیګریټو او تمباکو دخوړلو عادت سی هغه که سیګریټ او تمباکو نه کړی پیدا نو دلیونیانو په شان پوښتنه کوی چی اې وروره یوځای سیګریټ پیدا کیدای سی؟ سړی ته چی کله دبد شی عادت ورولویږی نو هغه نه ځنی پاتیږی همدغه رنګه کله چی سړی ته دحق تعالیٰ دذکر ښه عادت ورولویږی نو بیا به انشاء الله بې دخدای له نوم اخیستلو به خوب هم نه ورځی.

کوم خلک چی بې دخدای له نوم د اخیستلو بیدیږی دا هغه غافله خلک دی کوم چی تر اوسه دخدای دنامه دخوند څخه ناخبره دی.

ځنګه چي دتمباکو عاشقان پوښتنه کوی چي تمباکو چیری پیدا کیږی همدغه رنګه کوم خلک چي دخدای عاشقان دی هغه هم دخدای ددوستانو څخه پوښتنه کوی چي خدای چیری حاصلیږی؟ او ځنګه حاصلیږی؟ دسیګریټو په محبت خو مو سر خلاص سو، دخدای په محبت مو ولی سر نه خلاصیږی؟ دخدای محبت خوش نصیبه ښځو او خوش نصیبه خلکو ته حاصلیږی، خوش بخته خلک دغه پوښتنه کوی چي خدای ځنګه حاصلیږی. خدای په عبادت سره حاصلیږی، دګناوو په پریښولو سره حاصلیږی، (اې ښځو) داسی هیڅکله نسی کیدای چي بې پرده هم ګرځه او دخدای دوستی به هم درته حاصله سی.

دبدنظری کونکو دپاره دنبی علیه السلام ښرا

لهٰذا نر وی که ښځه هر څوک چي ګناه کوی پر هغه باندی دخدای لعنت اوری نبی علیه السلام فرمایي **لَعَنَ اللّٰهُ النَّاظِرَ وَالْمَنْظُوْرَ اِلَيْهِ** دغه حدیث شریف دی، نبی علیه السلام فرمایي چي الله دی لعنت وکړی پر هغه نر باندی کوم چي ښځو ته ګوری او لعنت دی وکړی پر هغه ښځه باندی چي خلکو ته ځان ښکاره کوی (یعنی بې پرده ګرځي).

چادری دنه کولو دپاره دګرمی بهانه کوی لاکن کباب او وریجي پر کیس باندی د اور ومخته پخوی هغه وخت نه وایي چي ګرمی مو کیږی صرف نس ته کباب او وریجي د اچولو په لالچ کی د اور ګرمی پر ځان وړی، هلته شکایت نه کوی لاکن دخدای په حکم کی بهانې کوی راته ووایاست چي پر داسی ښځو باندی به دخدای لعنت اوری که یا؟ پر هغه خلکو باندی هم لعنت اوری کوم چي ښځو ته ګوری او پر هغه ښځو باندی هم لعنت اوری کوم چي بې پرده

کړځي. دغه دنبي علیه السلام ښرا ده نن خلک خو د ولیانو او پیرانو دښرا څخه بیریږي لاکن دنبي علیه السلام د ښرا څخه نه بیریږي دچا دغلامي په صدقه چې بزرګي او پیري حاصلیږي. لهٰذا هر وخت چې دي یو ښایسته هلک یا انجلي ته دکتلو زړه وغواړي نو دستي دنبي علیه السلام لعنت در په یاد کړه چې دا زه څه کوم، زه د نبي ښرا پر ځان اخلم. زه خو په دې خبره غمګین یم چې کله انسان د نفس غلام سي او دخدای سره یې تعلق کمزوری سي نو بیا داسي لیونیانو ته خدای وریه یادیږي هم نه.

دسترګو زنا

راته ووایاست! کله چې دیو چا ومخته یو ښایسته شکل وي هغه وخت دبُخاري شریف حدیث دهغه په یادیږي چې **زِنَا الْعَيْنِ النَّظَرُ** (دښځو) وخلکو ته او (دخلکو) وښځو او لغړزني هلکوانو ته کتل دسترګو زنا ده. دغه خبره نبي علیه السلام فرمایي که ښځه یوه سړي ته وګوري یا سړي یوې ښځي ته وګوري نو د دواړو دغه حکم دی چې دا دسترګو زنا ده او **زِنَا اللِّسَانِ الْمَنْطِقُ** دژبي زنا دغه ده چې یو سړی دښځي سره خبري کوي او دهغې سره اندیوالي کوي لاکن شهوت چې پر چا سپور وي بیا دغه حدیث چیري دچا په یادیږي چې دنامحرمو سره په شهوت سره خبري کول دژبي زنا ده، د ښه ښه دین داره خلکو دغه خبره نه یې په یاد، دغه د زړه دسختي علامه ده، دخدای سره دکمزوره تعلق خبره ده، داسي سړی مخلص نه معلومیږي، که دده نیت صحیح وای، دخدای ذات یې مراد وای نو به یې فکر کړی وای چې دا زه څه کوم، داسي سړی دنفس غلام دی، تر اوسه دخدای صحیح بنده نه دی جوړ سوی کنې

دخدای حکم به یې ضرور په یاد سوی وای چې دا زه څه کوم خدای خو راته ګوری.

زما یو شعر دی دغه واوری کوم خلک چې داسې فکر کوی چې ماته هیڅوک هم نه ګوری دغه شعر په خاصه دهغو دپاره دی

جو کرتا ہے تو چھپ کے اہلِ جہاں سے
کوئی دیکھتا ہے تجھے آسماں سے

ترجمه: څه چې ته کوې په پټه له جهانه، څوک درته ګوری له آسمانه

کله چې ښځه یو سړی ته ګوری نو الله تعالیٰ ودغه عمل ته ګوری چې دغه بې غیرته، بې حیا څه کوی. دبخاری شریف حدیث دی چې نامحرمه ښځې ته، دیو چا خور او مور ته کتل دسترګو زنا ده همدغه رنګه دښځو وخلکو ته کتل او د انجونو وهلکوانو ته کتل دسترګو زنا ده او دهغو سره خبری کول دژبې زنا ده لاکن نفس سړی ته دغه وایې چې اې ورورہ! یو څو شپې ژوند دی عیش وکه، داسې خلکو ته به په قبر کې ورمعلوم سی چې ژوند مو پر کوم شی ضایع کړی.

دبې حیایی نوی نوم

نن بعضې خلک ځان فیشنی بولې په ځان فخر کوې چې زما لور ډیره فیشنی ده په کالج(فاکولته) کې اول نمره راځی او په اخبارو کې دهغې عکسونه راځی، یو حد وی دبې شرمی په اخبارو کې دلور عکسونه ورکول کیږی، دغه کوم خلک دی؟ دا مسلمانان ورونه دی، حاجی صاحبان دی، تسبیح یې هر وخت په لاس کې دی لاکن که یې

لور اول نمبر کامیابه سی نو دهغې نوم او عکسونه په اخبارو کې او په ټیلیویژن کې ورکول کیږي، دا څنګه اسلام دی.

دپردې اهمیت

دنبي عليه السلام په کور کې دوې بي بیانې ناستې وې، حضرت عبدالله ابنِ اُم مکتوم ړوند صحابي راغلی نو نبي عليه السلام وخپلو ښځو ته وفرمایل **اِحْتَجِبَا** تاسې دواړه پرده وکړئ، بي بیانو وویل چې اې دالله رسوله **اَلَيْسَ هُوَ اَعْمٰى** آیا دی ړوند نه دی؟ نبي عليه السلام ورته وفرمایل **اَفَعَمْيَا وَانِ اَنْتُمَا اَلَسْتُمَا تُبْصِرَانِهٖ** اې زما ښځو! آیا تاسې هم ړندې یاست؟ آیا تاسې دته نه ګورئ.

(ترمذی ابواب الآداب جلد ۲ صفحہ ۱۰۲ مشکوٰۃ کتاب النکاح باب النظر الی المخطوبہ جلد ۲ صفحہ ۲۶۹)

الله اکبر! نبي عليه السلام په خپلو ښځو باندې دیوه ړانده صحابي څخه پرده وکړل. څونه ګناه چې خلکو ته ونامحرمه ښځو ته په کتلو سره رسیږي هغونه ښځوته هم حرام دی چې نامحرمه خلکو ته ګوري.

دخدای دطرفه څخه دبندګانو درې ازمایښته

حق تعالی ارشاد فرمایي **اَلَّذِيْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا** اې ایمان والو! خلکو او ښځو واورئ چې ما تاسې دسینما، وی سی آر او عیش کولو دپاره (دنیا ته) نه یاست را لیږلی، ما تاسې دامتحان دپاره را لیږلی یاست **لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا** چې خدای ستاسې ازمایښت وکړي چې تاسې پر خپل خواهش باندې عمل کوئ او که دخدای پر خواهش او دخدای پر مرضی باندې ژوند تیروئ.

علّامه آلوسی السید محمود بغدادی په خپل تفسیر روح المعانی کی دنبی علیه السلام دژبې مبارک څخه بیان سوی ددې آیت درې تفسیره نقل کړی دی. اې زما خوندو او مندو! په فکر سره دغه تفسیر واوری، حق تعالیٰ فرمایی **لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا** خدای ستاسی ازمایښت کوی، دښځو هم ازمایښت او د نارینه وو هم ازمایښت کوی چې څوک ښه عمل کوی او څوک دنفس او شیطان خبرې منی او دګناوو او دغفلت ژوند تیروی، اُوس تاسی ددې آیت تفسیر واوری

دعقل او دفکر ازمایښت

د **أَحْسَنُ عَمَلًا** اول تفسیر څه شی دی **أَی لِيَبْلُوَكُمْ أَتَمُّ عَقْلًا وَّفَهْمًا** یعنی حق تعالیٰ ستاسی ازمایښت او ستاسی امتحان اخلی چې څوک دعقل خاوند دی او څوک بې عقل دی. په دې پوه سی چې حق تعالیٰ ستاسی ازمایښت کوی چې په تاسی کی کوم نارینه او کومی ښځی دعقل خاوندانی دی او کوم نارینه او کومی ښځی دحیوانانو په شان ژوند تیروی څکه چې څوک دخدای پر خواهش باندی تګ نه کوی بلکې دشیطان پر لاره روان وی، دګناوو څخه ځان نه ساتی هغه څوک دی؟ تاسی وواياست چې څوک دخدای پر حکم باندی عمل نه کوی هغه دعقل خاوند دی که بې عقل؟ اصلی بې عقل دغه دی، په دې ښه پوه سی.

دپرهیز کاری او تقوا ازمایښت

دوهم تفسیر نبی علیه السلام دغه وفرمایلی **أَی لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَوْرَعُ عَنْ مَحَارِمِ اللهِ** یعنی حق تعالیٰ ستاسی ازمایښت کوی چې څوک دی چې دخدای حرام کړی او منع کړی خبرو څخه ځان ساتی او په تقوا او په

پرهیزګاری سره اوسیږی. نر وی که ښځه ددغه ازمایښت دپاره خدای تاسی پیدا کړی یاست چې معلوم سی چې خوش بخته سړی هغه دی چې د امتحان په شپو کې د امتحان تیاری کوی.

عیش به په جنت کې درسره کوو انشاءالله، حق تعالیٰ ذی په خپل رحمت سره زموږ دټولو خاتمه پر ایمان را وکړی. په جنت کې به بیا عیش درسره کوو. دنیا خو دامتحان ځای دی، ددنیا څخه جنت مه جوړوه، دحیوانانو په شان (چې هر چیری دی زړه غواړی هلته) سترګې او غوږونه کاروې، دجنت دحاصلولو دغه طریقه ده؟ وګوری قرآن پاک څه اعلان کوی؟ په ګناوو کې که چاته مرګ راغلی نو دهغه مخ به هم تور کړل سی يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ او دنیک بندګانو مخان به روښانه او ځلیږی او دګناهکارانو مخان به تور سی لکه څنګه چې په باغ و حش کې بیزوګانو ته ګورې، خدای دی موږ ټوله دمخ توریدو څخه وساتی.

دخدای د اطاعت ازمایښت

دریم تفسیر څه شی دی لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَسْرَعُ إِلَى طَاعَةِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ یعنی اې خلکو او ښځو! حق تعالیٰ ستاسی ازمایښت کوی چې دخدای عبادت څوک په شوق سره کوی او څوک په شوق سره دخدای فرمانبرداری کوی مثلاً دلمانځه وخت راسی نو لمانځه ته ځغلی، روژه راسی نو روژې نیولو ته تیار وی که ښځې یې مخته راسی نو سترګې کښته کړی، او دښځو ومخته که نارینه راسی نو ښځې سترګې کښته کړی، د دروغو او غیبت څخه ځان ساتی، مطلب یې دا دی چې دخدای فرمانبرداری ته هر وخت تیار وی.

دخدای نوم عزیز او غفور یوځای د نازلیدو راز

دقرآن شریف یو بل آیت دی **وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفُوْرُ** الله تعالیٰ عزیز او غفور دی. عزیز معنیٰ زبردسته قدرت والا او غفور معنیٰ بخښونکی او معاف کونکی لهٰذا (ای خلکو) تاسی دخدای دبخښښ قدر وکړی. کله چې دطاقت خاوند یو څوک وبخښي نو دهغه بخښښ قدر کیږی او که یو سړی کمزوره دی، تبه یې ده، هغه که چاته ووایې چې خه ما ته بخښلی یې نو کوم سړی چې یې وبخښي هغه به ورته ووایې چې آیا په تا کی د انتقام د اخیستلو طاقت هم سته که یا؟ ته خپله کمزوره یې ته به په ما څه وکې؟ لاکن الله تعالیٰ فرمایي چې زه د ډیر زیات طاقت خاوند یم، په کوم عذاب کی چې وغواړم په هغه کی دی اخته کولای سم، که وغواړم نو ستا څخه سپی او خنزیر جوړولای سم او په کوم مرض کی چې وغواړم په هغه کی دی اخته کولای سم، بس که زه ستا گناه در وبخښم نو ته زما شکر ادا که. دغه د آیتو تفسیرونه سول.

دښځو دپاره یو څو نصیحتونه

اُوس یو څو خبری ژر ژر درته کوم دغه لږ په فکر سره واوری ځکه چې اُوس مضمون ختمیږی او زما تقریر پر ختمیدو دی لهٰذا دښځو دپاره یو څو نصیحتونه وړاندی کوم.

خاوند راضی کول

ای ښځو خاوند مه خوابدی کوی، دهغه سره په بد اخلاقی خبری مه کوی کنې ستاسی ټوله حج او ټوله عبادتونه به ضایع سی، دغه خبره په حدیث پاک کی راغلې ده، نبی علیه السلام فرمایي چې

کومه ښځه دخپل خاوند نافرمانی کوی او دهغه زړه ور ازاروی او دهغه پر رابللو باندی نه ورته راځی او خاوند خوابدی ځنی بیده سی نو ټوله شپه پر هغه ښځی باندی لعنت اوری. په دې خاطر خاوند مه خوابدی کوی، که یو وخت غلطی درځخه وسی نو بخښنه ځنی وغواړی او راضی یې کړی، کنې ټوله شپه که تاسی تسبیح ووایاست خو قبلیږی به نه.

بعضی وخت ښځه وکوری چی خاوند می تسبیح وایی نو دا هم دپنځو دانو تسبیح را وباسی او ورته وایی چی ته څه را څخه خوابدی یې، زه هم تسبیح دربانذی وایم، داسی تسبیح به دربانذی ووایم چی لیونی به دی کم، ځان ته ډیر پیر او صوفی وایه، دپنځو دانو تسبیح به داسی چپه دربانذی ووایم چی دژړا دپاره به اوښکی هم نه کړې پیدا، دغه نن سبا مقابله شروع ده، په دې پوه سه چی خاوند په داسی خبرو باندی په خوابدی کولو سره به ټوله شپه لعنت دربانذی اوری لهذا ښځو ته پکارده چی خپل میړونه راضی کړی او معافی ځنی وغواړی.

مور او پلار ته دی دخاوند شکایت نه کوی

خپل مور او پلار ته دخاوند شکایت مه کوه، که مور و پلار پوښتنه درځخه وکړی چی خاوند کالی درجوړوی؟ نو ته دغه مه ورته وایه چی هو یو څه کوډ راجوړوی، او که پوښتنه درځخه وکړی چی ستا دپاره چیلکی راوړی نو ته دغه مه ورته وایه چی هو کاولی راته راوړی او که پوښتنه درځخه وکړی چی ستا دپاره یې ښه ښه لوښی راوړی دی نو دغه مه ورته وایه چی هو یو څه کودرکی یې راته راوړی دی. دحضرت تهانوی رحمة الله علیه دبیانو څخه ما ددې خبری انتخاب کړی دی چی په ښځو کی دناشکری مرض ډیر وی او دناشکری مرض ډیر خطرناکه شی دی. نبی علیه السلام فرمایي چی

ډیری ښځې دمیړه دناشکری په خاطر او دهغه په ورکړې شې کې عیب د رایستلو په خاطر به دوږخ ته ځي. (اې ښځې) ته دخاوند خخه راضي اوسه انشاءالله بیا وګوره چې په جنت کې څونه درجې درته حاصلیږي.

دخاوند ناقدري او ناشکري مه کوې

دخاوند ناقدری مه کوه، دهغه احسان منونکې او شکر ګزاره اوسه، دخاوند کور چې هر څنګه وي، هر څنګه ډوډی چې په تا خوري، هر څنګه کالی چې درته راوړي ته شکر ادا که چې دخدای احسان دی. مور و پلار ته ووایه چې الحمدُ لله زه ډیر پر آرامه یم. ناحقه مور و پلار ته ویل دهغو زړه ازارول دی. که یو تکلیف هم دخاوند څخه درورسیږي نو مور و پلار ته مه وایه، دوه رکعته صلوٰۃ حاجت وکه او وخدای ته وژاړه او زه تاسی ته یوه وظیفه درښووم.

دخاوند زړه د نرمولو وظیفه

که دی خاوند په عذابوي، خوشک دی، پر کوچنی کوچنی خبرو باندی خوشکی درته کوي نو مور و پلار ته په ویلو سره هیڅ هم نه کیږي، بې له دې چې مور و پلار به دی پر خاوند دعوه وکړي، تر طلاقه به نوبت ورسیږي، کور به دی برباد سي، کوچنیان به هم درڅخه پاته سي.

لهٰذا زه تاسی ته یوه وظیفه درښووم چې بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ اووه واره ووایاست او پر اُوبو یې دم کړي، کله چې ډوډی پخوي نو په داغه دم کړې اُوبو یې پخوي او دچیښلو پر اُوبو یې هم دم کړي،

انشاءالله پر تولـه کور بـه درحمت شان غالب سی، د قهر مرض بـه مو دکوره څخه ووځي.

دجدې(سعودي) څخه ما تـه خط راغلی لیکلی یې وه چې زما دخپلې ښځې سره جنګونه دی او دکوچنیانو سره مې هم جنګونه دی، تولـه دخوشکې پـه مرض اخته یو، ما داغـه ورتـه ولیکل چې کله دسترخوان اوار کړې نو پر دوډې باندې اووه واره **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ** وایه، یوه میاشت وروسته یې خط راغلی لیکلی یې وه چې دڅه وخت څخه چې مونږ دخوړلو او چیښلو پر شیانو باندې **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ** وایو نو دټولو خوشکې ورکې سوې، پر تولو درحمت شان راغلی، د **رَحْمٰن** او **رَحِیْم** پـه نامه سره درحمت ظهور وسو، پـه زړه کې مو درحمت شان غالبه سو.

لهذا کـه تـه غواړې چې زما دخاوند زړه نرم سي او زما پر کوچنیانو باندې رحم وکې، دقهر مرض ختمې ورک سي نو دغـه وظیفه اووه واره درې سره وخته پر چایو باندې هم، دغرمې پر دوډې باندې هم او دماښام پر دوډې باندې یې هم وایه بیا وګوره انشاءالله درحمت باران بـه درباندې وسي. دوهمه وظیفه داده چې دخاوند ومخته پـه زړه کې **یَاسُبُّوْحُ یَاقُدُّوْسُ یَاغَفُوْرُ یَاوَدُوْدُ** دغـه څلور نومه وایه او د خوړلو او چیښلو پر شیانو باندې یې هم وایه، کله چې دی خاوند اُوبه وغواړی نو پر اُوبو باندې اووه واری **یَاسُبُّوْحُ یَاقُدُّوْسُ یَاغَفُوْرُ یَاوَدُوْدُ** دم که او پـه خاوند یې وچیښنه، کـه دی خوابښې پـه عذابوی نو پـه هغې هم د **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ** او د **یَاسُبُّوْحُ** وظیفې دم کړی اوبه وچیښنه انشاءالله خوابښې بـه دی دلور پـه شان مني.

دخوانبې سره صحیح ژوند کول دعقل نښانې ده

لاکن ته هم لږ فکر کوه او دخوانبې سره شخړې مه کوه، کنې په دې پوه سه چې یوه ورځ به ته هم خوانبې سې، که نن ته دخپلې خوانبې سره شخړې کوې نو سبا به بیا ستا نږور ستا سره شخړې کوی. خوانبې ستا خاوند روزلی دی، اُوس که یې ته ماندینه سوې نو ددې دغه مطلب خو نه دی چې ته هر وخت خاوند ته په غوږ کې خبرې کوه او دمور و پلار محبت یې په (زړه کې) ورکم که بلکې د مور و پلار محبت نور دمیړه په زړه کې ور ډیر که، خاوند پوه که چې د مور و پلار عزت وکړې او دهغو خیال وساتې.

په حدیث پاک کې راغلي دي چې څوک دخپل مشرانو ادب کوي نو دهغه کشران به بیا دهغه ادب کوی. ته (دخوانبې او نورو) مشرانو ادب وکه ستا کشران به بیا ستا ادب کوی، ادب وکه ادب به دې کیږې، که دې خوانبې خوشکه وي او هر وخت ترخې ترخې خبرې درته کوي نو خوانبې ته چې پر دسترخوان باندې ډوډې ایږدې نو پر ډوډې باندې اووه وارې **بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ** ووایه او پر اُوبو یې هم دم که، که دګرمي میاشت ده نو اُوبه په یخچال کې دم کړې کښیږده مګر دخوانبې ومخته اُوبه مه دموه که دې خوانبې ووینې چې پر اُوبو یو شي دمه یې نو دستيَ به دې یو بل سوچ ووهي او وایې به چې بدبختې جادو راباندې کوې ته خو به **بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ** پر وایې مګر شیطان به یې (په زړه کې) بدګماني ور واچوي چې وګوره جادو راباندې کوی، په دې خاطر چې کله دې خوانبې تشناب ته ولاړه سي یعنی چې هغه نه درته ګوري هغه وخت اووه واره **بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ** او

اووه وارد يَاسُبُّوْحُ يَاقُدُّوْسُ يَاغَفُوْرُ يَاوَدُوْدُ پر ډيرو اُوبو باندې دم که او دغه اُوبه په يخچال کې کښيږده، کله چې خوابښې دې تيږې سې نو دغه دم کړې اُوبه ورکوه، هغې ته مه وايه چې ما يو شي پر دم کړی دی او دميره څخه يې هم په پټه دم که کښې خاوند به دې هم په شک کې سې چې دا جادو کړه ده شونډان يې بنورې معلومه نه ده چې څه راباندې وايي.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ او يَاسُبُّوْحُ يَاقُدُّوْسُ يَاغَفُوْرُ يَاوَدُوْدُ دغه دالله تعالى نومان دي، په يقين سره درته وايم چې پر کومو ښځو باندې ميړو ظلمونه کول ددغه نومانو په برکت سره نن هغه په مينه او محبت سره اوسيږي.

دبهشتي زيور کتاب د اوومی حصې مطالعه

او د بهشتي زيور کتاب اوومه جصه په څو واره ووایاست، نارينه دې يې هم وايي او ښځې دې يې هم وايي، په دغه سره به اخلاق سم سي، په دغه حصه کې د اخلاقو د اصلاح خبرې دي. انشاءالله تاسې ته به ډيره ګټه حاصل سي.

فضول مصرف مه کوئ

او بل نصيحت دغه دی چې اسراف او بې ځايه مصرف مه کوی. مثلاً ديوه څراغ ضرورت دی او لس دی لګولی دی يا ډوډۍ دی تر ضرورت ډيره پخه کړه وروسته يې غورځوې او رزق پر امبارو لويږي دا سخته بې ادبي او ناشکري ده، په ناشکرۍ سره نعمت

واخیستل سی، ددې خیال وساته چې بې ځایه مصرف درڅخه ونه سی، دخاوند مال دضرورت پر ځای مصرفوه.

دخاوند څخه ډیر فرمایشونه مه کوه

یو نصیحت دغه دی که یو ځای واده وی نو خاوند ته دغه مه وایه چې نیوی کالی راته راوړه په دې خاطر که په میایشت کی څلور ودونه وه نو هر واده ته به خاوند نوی کالی درته راوړی؟ پر بیچاره به څونه بار وی، دونه پیسې دکومی خوا پیدا کړی، که پیسې ورڅخه هم دی او خاوند دی پیسه داره دی بیا هم دغه روا نه ده بلکې دشریعت حکم دی، د الله او رسول حکم دی چې په داسی سینګار سره دکوره مه راوځی چې په هغه کی بې پرده ګی وی لکه څنګه چې دجاهلیت په زمانه کی ښځی کرځیدلې.

حق تعالیٰ فرمایي وَلَا تَبَرَّجۡنَ تَبَرُّجَ الۡجَاهِلِيَّةِ الۡأُوۡلَىٰ تاسی دتیری زمانې دجاهلانو په شان مه کرځی لکه څنګه چې دجاهلیت په زمانه کی دښځو طریقه وه. لهٰذا تاسی دجاهلانو په شان ځان په سینګارولو سره دکوره مه راوځی، واده ته په ساده کالو کی ولاړی سی، دکور کالی واغوندی بیا ولاړی سی، نوی کالی په اغوستلو سره دنامحرمه خلکو ومخته ورتلل دا دښځی دپاره حرام او ګناهِ کبیره ده.

ښځی ته به خدای لس لس جوړې کالی ورکړی وی، بسته به یې دکالو ډکه وی لاکن که یو واده ته تګ وی نو خاوند تر پښنه راکشوی چې نوې جوړه کالی راته راوړه زه نوې جوړه کالی اغوندم بیا واده ته ځم چې په ښځو کی زما عزت وی، اې ښځو عزت په کالو سره نه دی، عزت خپل رب په راضی کولو کی دی. هغه بنده دعزت خاوند دی دچا

څخه چې رب راضي وي او هغه ښځه دعزت خاونده ده دچا څخه چې حق تعالیٰ راضي وي.

ګورې ما ته دعلّامه سيد سليمان ندوي رحمة الله عليه شعر راپه ياد سو دونه لوی بزرګ فرمايي

هم ایسے رہے یا کہ ویسے رہے
وہاں دیکھنا ہے کہ کیسے رہے

ترجمه: موږ (په دنيا کې) داسې وه اوسيږو که هغسې، هلته (په آخرت کې) به ګورو چې څنګه اوسيږو

زما خوندو او مندو! ددې فکر وکې چې دقيامت په ورځ به زموږ څه قيمت وي. لږ که دی ښه کالي واغوستل او يو څو ښځو ستا صفت وکړی چې خورې ډير ښه کالي دې اغوستي دي نو ته وپړسيدې (خوشحاله سوې)، دبندګانو په صفت خو ته خوشحاله سې لاکن ددې فکر نسته درسره چې دحق تعالیٰ په نظر کې زه څنګه يم، دعزت (او نمايش) دپاره کالي اغوستل حق تعالیٰ نه دي خوښ کړي.

ګورې ديوې انجلۍ واده وو، امزولانو يې سينګار ورو‌کړې، وروسته ټولو امزولانو ورته وويل چې اې خورې نن ته ډيره ښه ښکاريږې نو هغه انجلۍ په ژړا سوله او ورته وې ويل چې ستاسې په صفت څه کيږي؟ چې زه واده سم او زما خاوند ماته وګوري او راڅخه خوشحاله سي بيا زه خوشحالي کوم. دغه قصه په اوريدلو سره يو بزرګ په ژړا سو او وې ويل چې اې دنيا والو تاسې چې زما هر څونه صفت وکې لاکن په دې صفت زما هيڅ فايده نه کيږي دقيامت په ورځ چې حق تعالیٰ راڅخه

خوشحاله سی نو هغه ورځ تاسی پوه سی چې ښځی څومره قیمتي دی. اې ښځو تاسی څه د انسانانو دصفت په قصه کې یاست.

لهٰذا دشریعت حکم واوری چې په ساده کالو کې ولاړې سی، استعمال کړی کالی دیو ځای دپاره اغوستل دعزت خلاف خبره نه ده. داسې ځای ښه کالی اغوستل چیری چې دنامحرمه نظر دربانَدې ومبنلي، دغه خبره خو دغیرت هم خلاف ده او د احتیاط هم خلاف ده. د نوی کالو فرمایش کول دا پر خاوند باندې ظلم دی، شل جوړې کالی خو اُوس تاته په بسته کې پرتې دی که په میاشتې کې څلور ودونه وه نو څلور جوړې کالی نور درته راوړی.

که دی خاوند مُلا دی او زر رینه (ربن دجنوبی افریقه پیسې ده) یې تنخوا ده بیا خو دبیچاره خیر نسته، دمُلایانو ښځې خو نور هم باید ددې خبری خیال وساتی.

دمال صحیح مصرف

لاکن که دی خاوند پیسه داره دی، تجارت کوی نو ته دغه پیسه وغریبانو ته ورکه، دیو مسکینی انجلی په واده کې یې مصرف که، دغریبانو سره کومک وکه، خیرات یې که، په یو مسجد کې یې مصرف که، په مدرسه کې یې مصرف که، دیو مُلا بیچاره دلور واده ور وکه، دیو مُلا که زر رینه تنخوا ده نو دهغه سره کومک وکه، دغه پیسه (په آخرت کې) ستا په کار درځی، دغه ستا سرمایه ده، دغه به آخرت ته نقل سی، دقیامت په ورځ به ددې انعام تاته درکړل سی.

کله چې حج ته ځې نو هلته د ریال فکر درسره وی که یا؟ دهغه مُلک دپیسو فکر درسره وی که یا؟ بس دمرګ وروسته چې مور

وخدای ته څو نو هلته زموږ سرمایه هم پکارېږي، هغه وخت دی دغه دمسکینانو سره کومک په کار درځي. ښه ډېره سرمایه وآخرت ته نقل که، په خاصه دعُلماوو دلوښو په ودو کی ددې ډېر خیال وساته ځکه چې دعُلماوو تنخوا هر ځای کمه ده، دلته په جنوبي افریقه کی هم دعلماوو تنخوا کمه ده، زر رینه یې تنخوا ده، درې نیم سوه رینه دکور کرایې ته ورکی نوری څو وریاته سوې، تاسی ووایاست چې په شپږ نیم سوه رینه دخپل لوښو ودونه څنګه ور وکی او خپل کور څنګه په جوړ کی.

که خدای تاته مال درکړی دی نو دخپل کلی دمسجد دعُلماوو امداد وکه، که نن دجنوبي افریقې خلک صرف دخپل خپل کلی دعُلماوو دلوښو واده ور وکی او هغو ته خپلی هدیې او تحفې ورکړی چې هغه خپل کور په جوړ کړی نو بیا وګوری چې جنت انشاءالله څنګه ورته حاصلیږی.

نن زه دغه ګورم چې دعُلماوو بیچارګانو تنخوا زر رینه ده او دپیسه داره خلکو په لس زره رینه هم کار نه کیږی، وایي چې مُلا صاحب دبرکت او دپیسه داره کیدو دعا خو راته وکه او کته یې شل زره رینه ده بیا یې هم کار نه په چلیږی او مُلا صاحب بیچاره تر زر رینه که پنځه سوه رینه دبالا کیدو فرمایش وکی نو دمسجد مشران نعرې شروع کړی، دداغه مشرانو څخه پوښتنه وکی چې ستاسی دمیاشتی مصرف څو دی؟.

په دې خاطر زما خوندو او مندو! زه دغه درنه وایم که خدای تاسی ته ډېر مال درکړی دی بیا هم دښادی دپاره د نوی نوی کالو فرمایش مه کوی، داغه پیسه دخدای په لار کی مصرف کړی او کوم چې

ستاسی دمسجد امام وی، مؤذن وی، علماء وی دهغو دلونو په ودو کی حصه واخلی، دهغو کور د ور جوړولو فکر وکړی.

دکوزدې وروسته بې له نکاح دهلک او انجلی سره لیدل حرام دی

دلته جنوبی افریقې ته د راتک وروسته په دغه خبره می زړه ډیر درد وکړی چې خلک دکوزدې وروسته دنکاح تړلو ترمخه هلک دخپلی لور ومخته کړی، دهلک سره یوازی دناستی او په موټر کی دهوا خوری اجازه ورکړی، په دې نه پوه سی چې تر څو نکاح ونسی د زوم وکور ته راتلل روا نه دی، هغه نامحرمه دی، خپله لور دهغه ومخته کول حرام دی، کناهِ کبیره ده او بې غیرتی هم ده، که دونه فکر درسره دی نو نکاح یې ور وتړه، په دوې دقیقې کی یې نکاح تړل کیږی، دنکاح وروسته اُوس خپله لور ورسره واستوه، صرف دکوزدې وروسته هیڅوک په لور خپل زوم ته چای نسی ور لیږلای او دهغه ومخته یې بې پرده کولای نسی.

لاکن زه یې دلته وینم چې کوزده یې وسول تر اوسه یې نکاح نه ده تړل سوې او لونی دهغو ومخته را روانی دی او چای ورته راوړی او مجلس ورسره شروع دی، په تنهایی کی خبری هم ورسره شروع دی بلکې غضب خو دغه دی چې دهغه سره یوازی په سفر هم روانی دی، آیا دغه کناهِ کبیره نه ده؟ آیا دغه دخدای غضب رانیول نه دی؟ هم دغه سبب دی چې نن هر یوه ته کورې هغه په عذاب دی، هر طرف ناقراری ده، مال خو ډیر دی لاکن آرام نسته. په دنیا کی په کناوو سره عیش حاصلونکی او دخدای نافرمانی کونکی نر او ښځی هر وخت ناقراره

وی، په ګناوو کی هیڅاته آرام او قرار نه حاصلیږی، قرار خدای تعالیٰ صرف په خپل لاس کی ایښی دی.

الله پاک فرمائی اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوْبُ دزړه قرار صرف دخدای په یاد کی دی. بس ای ایمان والو! نو وی که ښځه صرف دخدای په یاد کی ستاسی زړه ته آرام او قرار حاصلیږی، په وی سی آر، سینما، دخلکو ومخته بې پرده ګرځیدل، خپلی لونی کالج(فاکولتې) ته لیږل او دهغو دعیسویانو هلکوانو سره خندا او خبری کول دغه ټوله عذاب دی، هیڅوک پر آرامه نه دی، نه هلکوان پر آرامه دی نه انجونی پر آرامه دی، تاسی یې وګوری! په رنګ رنګ ناجوړیانو، په رنګ رنګ تکلیفو اخته دی، حق تعالیٰ په خوابدی کولو سره خپل ځان او اولاد دوزخ ته اچول تر دې بدتره به زموږ څه بد اخلاقی وی.

ښځه خپله خو حج وکړی حاجانی سی او پلار حاجی صاحب سی او تسبیح هم ډیری اړه یې مګر اولاد یې پر ټیلیویژن او وی سی آر باندی لڅ فلمونه ګوری او هلک چی دهری انجلی سره او انجلی چی دهر هلک سره وغواړی ولاړه سی، په هوټلو کی ډوډی خوری، پارکو ته ځی، دبې پرده کی په عذاب اخته دی او د ژړا خبره خو دغه ده چی تر اوسه یې فقط کوزده سوې ده یعنی صرف د واده خبری یې سوی دی نکاح یې نه ده سوې او هلک دخپلی لور ومخته را ولی او دخبرو او په موټر کی دهوا خوری اجازه ورکړی، تاسی راته ووایاست! دغه څونه لو ګناه ده، حرام دی چی دیو چا لور او خور ته بل سړی ګوری.

بې له نکاح زوم کور ته راغوښتل، په لور هغه ته چای ورلیږل او دهغه سره خبری کول څونه لوی جرم دی، که ستا تلوار دی نو یو مُلا راوغواړه نکاح یې ور وتړه، واده یې دوه کاله بعد ورو که، که ته اوس

دلور دپاره زر او کالی نه لرې او دمعاشرې او دخلکو بیره درسره ده (چې خلک به څه وایي) نو واده یې وروسته ور وکه، که دخدای بیره درسره وای نو په سادګی سره دسنت پر مطابق په یوه جوړه کالو کی به دی لور رخصت کړې وای، خیر نکاح یې ژر ور وکه چې دهغه هلک ومخته ستا دلور ورتګ روا سی، ناسته او ولاړه، تګ او راتګ، خندا او خبری تولی ورسره روا سی ځکه چې دنکاح وروسته دهغه هلک ماندینه سول.

په پاکستان کی هم دغه ګناه شروع ده، ډیرو هلکوانو زما څخه پوښتنه وکړل چې دنکاح تر مخه زما خواینې او خسر ما غواړی چې راسه زمور کورته ډوډی راسره وخوره، زمور دلور سره خبری وکه، ما مسئله ور وښوول چې دغه شرعاً حرام دی، تر څو چې نکاح ونسی دهغې انجلی سره خبری کول هغې ته کتل او لاس وروړل ګناهِ کبیره او حرام دی او دخدای دغضب لار ده. دګناوو په خاطر نن آرام نسته، هر چیری چې ګورې ناقراری او ناآرامی ده.

پنځوس کاله تر مخه خبره درته بیانوم چې کوم خلک غریبان وه دچا سره چې به کوچنی تهوټه مځکه وه دهغو زامن به ځوانان وه لاکن بیا یې هم دپیسو هیڅ فکر نه درلودی، په رزق کی خدای تعالیٰ داسی برکت ور ایښی وو چې دشلو او پنځه ویشتو کالو ځوانانو به بازی کولې (خواری به یې نه کښل) لاکن نن دکور هر سړی خواری کاړی مګر خرڅ نه پوره کیږی، په سترګو می لیدلی دی چې بس یو څو ګزه مځکه لری او ځوانان زامن یې غیره باسی، داسی برکت به وو چې په هغه مځکه کی به یې کامیښه هم درلوده، غوا به هم وه، شیدې به یې هم چیښلې او مستې به یې هم خوړلې لاکن نن دکور هر هلک خواری

کاږی لاکن آرام نسته، دټوله دنیا ځخه (دګناوو په سبب) آرام پورته سوی دی، آرام خو دخدای په لاس کی دی څوک چی خدای خوشحاله ساتی خدای هم هغه خوشحاله ساتی او څوک چی خدای ناراضه کوی نو خدای تعالیٰ هم دهغه زړه ناقراره ساتی، په دغه خبره ښه پوه سی.

بې له ضرورته د نامحرمو سره خبری مه کوی

اُوس یوه بله خبره واوری چی ښځی دی بې له ضرورته دنامحرمو سره خبری نه کوی، نه دی ښځه بې له ضرورته خپل آواز په نامحرمه اوری او نه دی دونه په زوره خبری کوی چی همسایګان یې واوری، که په یو ضرورت دنامحرمه خلکو سره خبره کول وی نو په نرم آواز سره دی خبره نه ورسره کوی.

دنبی علیه السلام دښځو دپاره آیت نازل سو **فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ** اې دنبی علیه السلام ښځو! په خبرو کی تاسی په نرم آواز سره خبری مه کوی یعنی که په یو ضرورت دنامحرمه سره دخبرو ضرورت پیښ سی نو په خپل قدرتی نرم آواز سره خبری مه کوی، خپل آواز دروند کړی یعنی دخبرو قدرتی انداز بدل کړی بیا خبری وکی او اصحابِ کرامو ته حکم ورکول کیږی که دنبی علیه السلام دښځو ځخه تاسی دیو شی پوښتنه کول نو دپردې تر شا یې ځنی وپوښتی، داسی نه چی تاسی په پرده مخ ورننه باسی لکه څنګه چی نن سبا د انجونو په مدرسه کی مُهتمم صاحب مخ په دروازه ننه ایستلی یې او د انجونو سره خبری کوی. الله تعالیٰ خو اصحابو ته فرمایي

وَاِذَا سَاَلْتُمُوْهُنَّ مَتَاعًا فَسْـَٔلُوْهُنَّ مِنْ وَّرَآءِ حِجَابٍ (سورتِ احزاب)

(اې اصحابو) چې تاسی دهغو(دنبی علیه السلام دښځو) څخه یو شی غواړی نو دپردې تر شا یې ځنی وغواړی مثلاً سودا راوړی یا یوه بله ضروری خبره پوښتنه ځنی کوی نو دپردې ددباندی څخه یې ځنی وپوښتی.

ما په خپلو سترګو ولیدل چې د انجونو په مدرسه کې مُهتمم صاحب په پرده کې دننه مخ اچولی دی انجونو ته ګوری او خبری ورسره کوی، ما دهغه څخه پوښتنه وکړل چې آیا دغه انجونی ستا نامحرمه نه دی، آیا ددوی څخه پرده کول فرض نه دی؟ دمشرتوب آیا دغه معنی ده چې د انجونو سره بې پرده خبری شروع که.

د مدرسةُ البنات(د انجونو دمدرسې) په باره کې ضروری هدایات

(۱) دجنوبی افریقه، هندوستان او ری یونین ددې ملکو د انجونو مدرسې دلیدلو وروسته دغه رامعلوم سول چې احتیاط په داغه کې دی چې د انجونو دارُالاِقامه (یعنی په مدرسه کې دشپې دتیریدو ځای) باید جوړ نسی، په دې کی ډیری فتنې دی. انجونی دی د ورځی سبقان ووایی او کور ته دی ولاړی سی.

(۲) استاذانی دی صرف ښځی وی کوم چې انجونو ته سبقان وایی. نارینه استاذان دی دپردې تر شا هم انجونو ته سبقان نه وایی، په دې کی ډیری فتنې ښکاره سوی دی.

(۳) دښځو استاذانو سره دی مُهتمم دپردې تر شا هم خپله خبری نه کوی او نه دی هغوته یو هدایت ورکوی بلکې مُهتمم دی دخپلی ښځی یا دخپلی خاله یا دخپلی لور په ذریعه وښځو استاذانو ته دمدرسې په باره

کی هدایات او د تنخوا د ورکولو او دداسی نورو شیانو اهتمام وکړی او دمُهتمم او دمُهتمم اولاد او د نارینه استاذانو خپله دښځو استاذانو سره په خبرو باندی مدرسةُ البنات(د انجونو مدرسه) په عشقُ البنات (دښځو په عشق) کی د اخته کیدو اندیښنه سته.

(۴) کوښښ دی وسی چی د پنځو(۵) کالو څخه تر نو(۹) کالو انجونو ته ناظره قرآن پاک، حفظ دقرآن پاک او دتعلیمُ الاسلام کتاب څلور حصې او بهشتی زیور کتاب پر دغه تعلیم دی قناعت وکړل سی او که دعالمی نصاب ورته ویل وی نو دعربی په مختصره نصاب دی تکمیل وسی مګر دشرعی پردې اهتمام سخت ضروری دی کنې دانجونو دپاره داغه ښه دی چی ناظره قرآن پاک، بهشتی زیور او پر حکایاتِ صحابه کتاب باندی دی قناعت وکړل سی او ښځی استاذانی دی هم پرده داره وی.

(۵) دعالمی سبق ویونکی انجونو ته دی دخاوند حقوق او ادب د ور زده کولو اهتمام وسی او دهغو دپاره عالم خاوند باید پیدا کړل سی او که عالم خاوند نسی ورپیدا نو ددینداری شرط ضروری دی که څه هم ډاکټر وی که انجنیر وی.

(۶) د انجونو په مدرسه کی دی دښځو رابطه صرف دښځو سره وی، مُهتمم دی دخپلی محرم مثلاً خپلی ماندینې یا مور یا دخپلی خور په ذریعه دمدرسې دتعلیم او د انتظام په باره کی پوښتنه کوی.

که داسی احتیاط نسی کولای نو د انجونو مدرسه مه خلاصوی او مدرسه بنده کړی، دبل دکټی دپاره ځان دوزخ ته مه اچوی، دمخلوق دکټی دپاره انجونو یا ښځو ته سبق ویل یا په پرده کی دهغو سره خبری کول هم دفتنې څخه خالی نه دی، دتجربې څخه دغه معلوم

سوی دی چې دښځو سره په پرده کې خبرې کونکې هم په حرام عشق اخته سوی دی، لهٰذا دسلامتی لاره داعه ده چې دښځو څخه دی هر رنګه لیریوالی وی.

د نوکانو او دشوندانو دسرو کولو حکم

دوهمه ضروری مسئله می دغه دربښوول چې کومی ښځی دنوکانو رنګ کاروی تر څو چې دغه رنګ پاک نسی لمونځ نه کیږي ځکه چې د نوکانو د رنګ په خاطر اودس نه صحیح کیږی.

همدغه رنګه تر څو چې دشوندانو سوروالی پاک نسی اودس نه صحیح کیږی، لهٰذا ښه فکر وکړی او د نوکانو پر رنګ باندی لعنت وواياست که دی زړه غواړی نو پر نوکانو باندی نکریزی وواهه. په دې ښه پوه سی چې دنوکانو پر رنګ باندی اودس نه کیږی. زما خوندو او مندو! دخدای دپاره پر خپل ځان باندی رحم وکی، د دوږخ څخه ځان وساتی، یو وخت مو هم خدای تعالی ځان ته غوښتلای سی، مرګ راتلونکی دی، یوه نه یوه ورځ تولّه قبرستان ته ځو لهٰذا دنوکانو د رنګ او دشوندانو دسره کولو څخه ځان وساتی. ماته ویل سوی دی چې کومی ښځې دنوکانو رنګ وهی نو هغه یې پاکوی نه پر هغه رنګ باندی اوږس تازه کړی لهٰذا دهغو اودس نه کیږی او ددې په خاطر یې لمونځ هم نه کیږی.

دښځو وریښتان کوچنی کول دلعنت وړ دی

همدغه رنګه نن سبا ښځی دنارینو په شان وریښتان کوچنی کوی او کوچنی وریښتان پریږدی. نبی علیه السلام فرمایي چې کومه ښځه دنارینه شکل جوړ کړی یا دنارینه په شان کالی واغوندی پر هغې

دى دخداى لعنت وى او چى كوم نارينه دښځې په شان شكل جوړ كړى پر هغه دى هم لعنت وى.

ښځې دى بجلكى پټى كړى

دښځو بجلكى ښكاره كول حرام دى. نن سبا ښځې قميص خو اوږد اغوندى لاكن بجلكى يې معلوميږى، دښځو بجلكى هم بايد پټى وى. دنارينه دپاره بجلكى ښكاره كول واجب دى او پټول يې حرام دى او دښځو دپاره دغه حكم دى چى بجلكى دى پټى وساتى، دكومو ښځو بجلكى چى ښكاره دى تو له دحق تعالىٰ په لعنت كى مبتلا دى، دخداى عذاب يو وخت هم پر لويداى سى.

دخاوند د ورور څخه دپردې حكم

دخاوند د ورور څخه پرده ضرورى ده، دخاوند د ورور څخه پرده خو داسى واجب ده چى يوې ښځې دنبى عليه السلام څخه پوښتنه وكړل چى آيا موږ دخپل خاوند د ورور(يعنى ليوره) څخه پرده وكړو؟ نو نبى عليه السلام ورته وفرمايل چى دخاوند ورور خو مرګ دى مرګ، يعنى څونه چى دمرګ څخه بيريږې هغونه دخاوند د ورور څخه وبيريږه يعنى ډير زيات احتياط ورڅخه وكه. نن سبا دليوره څخه پرده دنه كولو په سبب بې شماره فتنې پيدا كيږى، (پرده دنه كولو په سبب) دخاوند ورور هم دغه فكر كوى چى ماندينه نيمه د ورور ده نيمه زما ده، نيم په نيمه يې خپل حق بولى، په اسلام كى چيرى ددې خبرى اجازه سته. دليوره څخه پوره احتياط وكه او پرده ځنى وكه، كه دى ليور خوابدى كيږى نو خوابدى دى سى بس خپل رب راضى كه، يو بزرګ فرمايى

سارا جہاں خلاف ہو پروا نہ چاہیے

پیش نظر تو مرضی جانا نہ چاہیے

پھر اس نظر سے جانچ کے تو کر یہ فیصلہ

کیا کیا تو کرنا چاہیے کیا کیا نہ چاہیے

ترجمه: ټول جهان دې خوابدې سي هيڅ پروا مه کوه، مخته د رب رضا ونيسه بيا په دې نظر فيصله وکړه چې څه وکم او څه ونه کړم

دماندينې دخور ښځه دپردې حکم

همدغه رنګه خاوند ته هم حکم دی چې دخپلې ماندينې دخور ښځه چې خوښينه ورته ويل کيږي دهغې ښځه هم پرده ده او هغه دې بې پرده خپل مخته نه پريږدي. خوښينه عموماً کم عمره وي، ډير خلک دهغې دعشق په فتنه کې اخته سول، په دې خاطر پر خاوند باندې هم فرض ده چې کله دماندينې خور راسي نو دهغې ښځه دې پرده وکړي، دهغې سره دې مجلس نه کوي دا ټوله ګناهِ کبيره او حرام دي. خوښينه دې دخپل خور سره کښيني او د اخښې ومخته دې نه راځي او ماندينه که دې يو ځاى ولاړه سي نو (په کور کې) د خوښينې سره تنهايي روا نه ده.

د وريښتانو دپردې حکم

پر ښځو باندې د وريښتانو پرده فرض ده، کومې ښځې چې په دونه نازک پوړنې کې لمونځ کوي چې د وريښتانو توروالى يې د پوړنې سربيره معلوميږي نو دهغو لمونځ نه کيږي لهٰذا زما خوندو او مندو! په

دي شه يوه سي. كه دكرمې مياشت ده او په پند پوړنۍ كې ستا كرمې كيږي نو دلمانځه دپاره بو پند پوړنې جلا كښيږده چې دونه پند وي چې د وريښتانو توروالى نه تر معلوميږي بس كفايت كوي.

زه نه درته وايم چې تاب او بوري پو سر كړي، زه د آرام نسخه درښوم، ما خپل كور خپل ښځې او نږور ته هم داغه ورښوولى دي، دهغو دلمانځه دپاره جلا پوړنۍ زړيږي چې دونه پند دي چې د وريښتانو توروالى نه تر معلوميږي. لهٰذا په دې مسئله سر خلاص كي چې تر كوم پوړنې دسر د وريښتانو توروالى ښكاره كيږي په هغه كې لمونځ نه كيږي.

دنازكو كالو حراموالى

داسې نازك كالي (ښځو ته) اغوستل چې تر هغه سينه، ملا يا پښې معلوميږي هغه حرام او گناهِ كبيره ده.

دكوره ځخه په پرده كې وځئ

دكرمې په خاطر پرده نه كوي يا لڅ مخ په بازار كې كرځيدل دا دښځې دپاره روا نه دي، هر چيرى چې ځې په پرده كې ولاړه سه، بې له پردې دكوره مه وځه. دبازار ځخه دضرورت شيان خپل په نارينه راوغواړي. ښځې بايد بې له شديد ضرورته دكوره ځخه دباندې ولاړې نسي. همدغه رنگه دلسو كالو انجوني دمكتب په كالو كي دباندې استول روا نه دي.

حكيمُ الامت مولانا اشرف علي تهانوی رحمة الله عليه فرمايي چې په انجلۍ د اووه كالو ځخه پرده شروع كه، په قراره قراره عادت ،ورواچوه چې دلسو كالو سي نو بې پرده يې دباندې هيځكله مه پرېږده.

روزانه څونه فتنې پیښیږی، انجونی غلا سی، دلته په جنوبی افریقه کی عیسویان هلکوان مسلمانانی انجونی په خپل عشق اخته کړی، انجونی دهندوانو سره ودونه وکړی دا ټوله دبې پرده کی عذاب دی.

نن سبا دلته یوه بله طریقه هم پیدا سوی ده، یو هوټل دی هلته هلکوان او انجونی ورځی په خپله خوښه ودونه کوی، خپله یو او بل سره خوښه وی، دخبرو انداز سره کوری چی ددې انجلی خبری ښکه دی، شکل یې ښکه دی، دا ټوله ګناهِ کبیره او حرام دی. خپلی انجونی دنامحرمه سره استول کواکې د شرمښ(لیوه) په لاس ورکول دی.

په داغه خاطر درته وایم چی بهشتی زیور کتاب وایاست او پر هغه باندی عمل کوی نو بهشت(جنت) ته به ورسیږی انشاءالله تعالیٰ، ددغه کتاب نوم په داغه خاطر بهشتی زیور(دجنت زر) دئ چی تر جنته پوری درسیدو نسخه پکښی کی ده. بس دا یو څو خبری می درته وکړې.

شرعی پرده دچا څخه ده؟

او کوری دماما د زامنو څخه، د اکا د زامنو څخه، دخاله د زامنو څخه، د امه د زامنو څخه پرده کول واجب ده لاکن نن سبا په هغو کورو کی هم احتیاط نسته کوم چی دین داره بللِ کیږی، همدغه رنګه خلکو ته دخاله د لونو څخه، د اکا د لونو څخه، دماما د لونو څخه، د امه د لونو څخه پرده کول واجب ده. که ستا دپردې په خاطر په خاندان کی څوک خوابدی کیږی نو خوابدی دی سی، بس خپل رب راضی که.

دهندوستان څخه وپاکستان ته د راتګ شپاړس کاله وروسته چی زه د کراچی څخه اِلٰه آباد (هندوستان) ته ولاړم نو دخاله لونی می ومخته

راغلې ، ما ورته وویل چې دا څه غضب کوی خبردار څوک دی زما ومحته نه راځی، په پرده کی اوسی، تحفې تاسی ته ډیری درکوم وارخطا کیږی مه، ما کوچنیانو ته پنځه پنځه لس لس روپی ورکړې او دخاله لونو ته می سل سل روپی ورکړې صرف په دې خاطر چې دوی دا فکر ونه کړی چې څوک دیر مُلا سی یعنی دیندارہ سی هغه خپل ځان دپیسو څخه خلاص کړی او مُلایان کنجوسه وی. ما ددین او دریری دعزت په خاطر هغو ته ډیری پیسې ورکړې چې دوی مُلایانو ته څه ونه وایی او ددین عظمت یې په زړه کی پیدا سی، نو زما په تحفه باندی ټوله خوشحاله سول، بیا ما په نرمی سره پوه کړل چې ستاسی احترام زما په زړو کی سته لاکن څه وکم د الله او رسول حکم دی او اې زما دخاله لونو ستاسی څخه پرده کول پر ما واجب ده. دښځو دپاره دخاله زوی، دماما زوی، د اکا زوی ټوله نامحرمه دی او ددوی ټولو څخه پرده کول ضروری ده.

خواری کښل دښځی دپاره بې عزتی ده

آه! کوم اسلام چې ښځی ته دونه عزت ورکړی دی چې دهغې دعزت دحفاظت په خاطر یې دبعضو خپلوانو څخه هم پرده په وکړل او ښځه یې دکور ملکه جوړه کړل او عزت یې ورکړی نن دهغه اسلام نوم اخیستونکی خلک خپل خونڼدی مندی پر هوایی میدانو، په بازارو کی، په طیارو کی، پر رادیو باندی دنامحرمو ومخته رسوا کوی. په طیارو کی یې کار کونکو ښځو ته د ایرهوسټس نوم ورکړی دی لاکن په اصل کی یې هوایی مزدورانی ځنی جوړی کړې کوم چې په طیاره کی د نورو خلکو خدمت کوی او په نرم آواز خبری ورسره کوی.

دنبي عليه السلام تر ښځو بل هيڅوک نسي پاکيداى دچا دپاره چي قرآن پاک نازليږى، دهغو دپاره پر نبي عليه السلام باندى دغه آيت نازل سو **فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ** (دنامحرمو سره) په نرم آواز خبرى مه كوى، د آواز نرموالى بدل كړى بيا خبرى كوى، كنې څه به وسى؟ **فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ** دچا په زړه كى چي (د شهوت) ناجوړى ده هغه به طمع وكړى، په زړو كى به يې (غلط) خيالات شروع سى. لاكن تاسى يې وينى چي په راډيو كى ښځى څنگه كش وش خبرى كوى چي دخلكو په زړو كى دهغو وخوا ته كشش ورپيدا سى. پر هوايي ميدانو باندى هم داغه حال دى، دطيارې وخت به درښووى مكر انداز به يې داسى معلوميږى لكه دخلكو زړونه چي وخان ته متوجې كوى. كافران خو پريږده هغه خو ددين مكلفه نه دى لاكن دمسلمانى ښځى دشان خلاف دى چي داسى كار وكړى او دغه خبره دشريعت دحكم ماسوا دطبعى شرافت هم خلاف ده چي د يو شريف سړى لور داسى بې عزته كار وكړى.

په بيان كى چي ما څه وويل انشاءالله تاسى به هغه په بهشتي زيور كتاب كى ليكلي ووينى، په داغه خاطر درته وايم چي بهشتي زيور وايا‌ست انشاءالله تر جنته پورى به ورسيږى، بيا به په جنت كى دعا راته وكى چي دكراچي څخه يو مُلا راغلى وو مور ته يې څنگه ښې ښې خبرى وكړې.

اُوس نو دعا وكړى، الله تعالى دى دعمل توفيق راكړى، مور او زمور خوندو مندو ته دى دشرعى پردې توفيق وركړى او د وى سى آر او د ټيليويژن دلعنت څخه دى حق تعالى زمور كورونه را پاک كړى او مور ته دى خپلى اولى دلسو كالو وروسته بې پرده مكتب ته دليږلو څخه

دحفاظت توفیق راکړی، یاالله! دنبی علیه السلام پر اُمّت باندی رحم وکړې، یاالله! دا نن سبا څه پیښه ده د اسلام خالی نوم پاته دی، نن اسلام زموږ دلاسه څخه ایستل کیږی، ښځکه شپه او ورځ پر سړکانو باندی ښځی بې پرده ګرځی، اې الله! موږ ته توفیق راکړې، موږ ته خپله بیره راکړې، څه چی بیان شول هغه په خپل رحمت سره قبول کړې او ماته هم او زما خوندو او مندو ته هم دعمل توفیق ورکړې.

یاالله دمرګ یادول په زړه کی را واچوې، دقبر یادول زموږ په زړو کی را واچوې، دقیامت دسوال او جواب او ددوزخ د اور بیره راته عطا کړې، اې الله ددې تولو شیانو یقین راته عطا کړې، زموږ دنیا هم راسمه کړې او آخرت هم راسم کړې، په کومو کورو کی چی شرعی پرده شروع سی دهغو لونو ته صالح میړونه وریه نصیب کړې، کوم مور او پلار چی په خپلو لونو باندی بهشتی زیور ووابی او صالح یې جوړی کړی اې الله! هغو ته نیک او دین داره میړونه وریه نصیب کړې او چی کوم خلک ږیږی پریږدی هغو ته هم داسی ښځی وریه نصیب کړې چی صالح وی.

یاالله موږ ټوله په دنیا کی هم پر آرامه وساته او په آخرت کی مو هم پر آرامه وساته، دبدن دسلامتی او د ایمان دسلامتی سره ژوند راکړې او سلامتی دبدن او سلامتی د ایمان سره مرګ راکړې، زموږ دنیا هم راسمه کړې چی دا پردیس دی او آخرت هم راسم کړې چی هغه زموږ اصلی وطن دی، اې الله ته ددواړو جهانو مالک یې یعنی ددنیا هم او د آخرت هم مالک یې، ته زموږ دواړه جهانه راسم کړې، ته زموږ مالک یې یاالله پلار خپل اولاد په پردیس کی هم پر آرامه دساتلو کوښښ کوی او په وطن کی دهغه دپاره کور او تعمیر

دورجوړولو فکر کوي، ته خو زموږ رب یې موږ دی پردیس(دنیا) ته راليږلي يو، ته زموږ دنيا هم راسمه کړې چې موږ پر آرامه واوسيږو او تا ډير ياد کړو او ستا دنافرمانۍ څخه وساتل سو او زموږ وطن يعنی جنت هم راجوړ کړې او پر ايمان باندی خاتمه راپه نصيب کړې او موږ دقيامت په ورځ بې حسابه وبخښې، موږ هم او زموږ خوندی او مندی هم ټوله وجنت ته داخل کړې، اې الله په خپل رحمت سره زموږ ګناوی را وبخښې، تر اوسه چې مو کومی خطاوی کړی دی هغه را وبخښې او موږ ټولو ته د اولياوو ژوند راپه نصيب کړې.

اې الله! چا چې ستا او ستا د رسول خبری د اوريدلو انتظام وکړی او زه يې راوغوښتم اې الله ته راغوښتونکی هم قبول کړې، موږ ته پر دين باندی استقامت راپه نصيب کړې، دغه کور ته برکت ورپه نصيب کړې په کوم کور کی چې ستا دخبرو او دنبی عليه السلام دخبرو د اوريدو انتظام وسو او زه يې راوغوښتم اې الله! راغوښتونکی هم قبول کړې، ما هم قبول کړې او زما بيان هم راڅخه قبول کړې.

کومی ښځی چې (په پرده کی) دبيان د اوريدو دپاره راغلی دی اې الله هغه هم قبولی کړې او موږ ټولو ته خپل محبت را په نصيب کړې. آمين

د شیخ العرب والعجم عارف باللہ مجدد زمانہ حضرت مولانا شاہ حکیم محمد اختر صاحب رحمۃ اللہ علیہ

په پښتو ترجمه سوي کتابونه

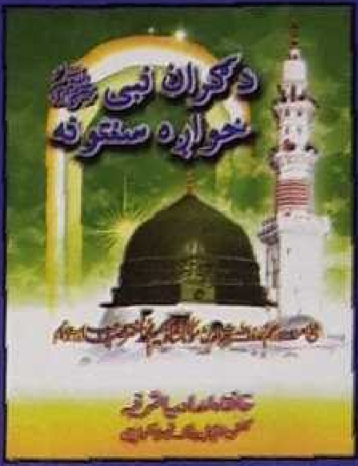

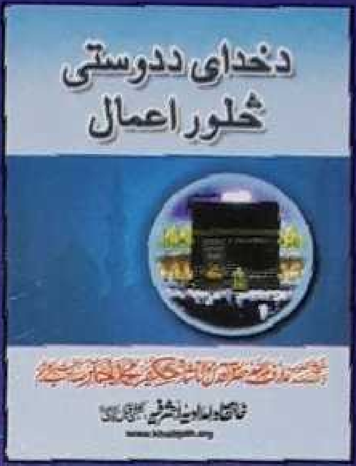

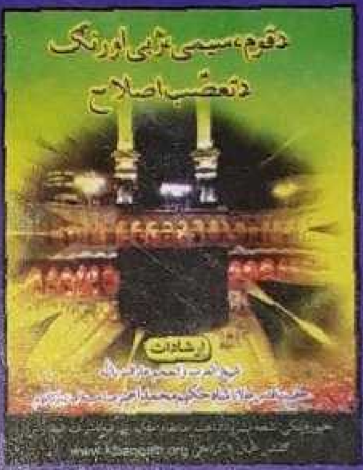

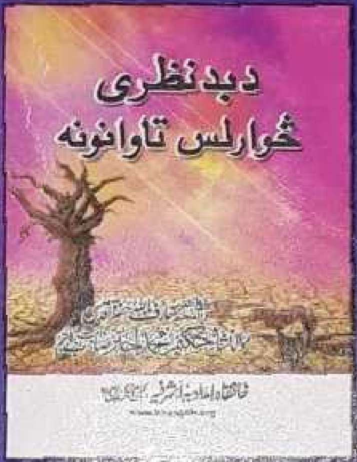

ادارہ تالیفات اختریہ

www.hazratmeersahib.com